

Názov kvalifikácie: Umelecký knihár

Kód kvalifikácie	C7323002-00262
Úroveň SKKR	3
Sektorová rada	Celulózo-papierenský priemysel a polygrafický priemysel
SK ISCO-08	7323002 Umelecký knihár
SK NACE Rev.2	C PRIEMYSELNÁ VÝROBA, 18 Tlač a reprodukcia záznamových médií
Doklad o získanej kvalifikácii	osvedčenie
Názov povolania	polygraf-knihár

Kvalifikačný štandard

Vedomosti:
<i>charakterizovať reštaurovanie knižných väzieb</i>
<i>definovať základy typografických pravidiel</i>
<i>vysvetliť skladanie papiera na jeden lom, dva lomy a tri lomy</i>
<i>charakterizovať princípy spracovania knižného bloku v závislosti od druhu väzby</i>
<i>vysvetliť vyradenie strán na knihárskom hárku</i>
<i>opísať výzdobné techniky polygrafických výrobkov - kníh (sleporazba, intarzia, aplikácia, plastika, rezba a tepanie, zlatá razba, orieзка)</i>
<i>definovať plošnú hmotnosť papierov</i>
<i>popísať postup zhotovenia knižných dosiek</i>
<i>opísať rôzne druhy znášania papiera (listov/hárkov)</i>
<i>určiť rozdelenie knihárskych materiálov podľa ich využitia v polygrafickom výrobku</i>
<i>opísať princípy a využitie knihárskych strojov pri spracovaní výrobkov (rezací stroj, skladací stroj, znášací stroj, niťošijací stroj, doskovací stroj, zlatiaci lis a drážkovací stroj)</i>
<i>opísať Smernicu pre dokončujúce spracovanie v polygrafickom priemysle (ZPnS 2013)</i>
<i>klasifikovať rozdelenie knižných väzieb podľa ON 88 37 50</i>
<i>definovať pravidlá OBP a PO</i>
Zručnosti:
<i>aplikovať typografické pravidla</i>
<i>preukázať zručnosti pracovať s papierom (skladanie hárku papiera, znášanie zložiek, počítanie papiera)</i>
<i>aplikovať výzdobné techniky na knižné dosky</i>
<i>opraviť poškodené knižné väzby</i>
<i>zhotoviť knižné dosky</i>
<i>zhotovenie knižného bloku (šitá väzba)</i>
Kompetencie:
<i>samostatnosť pri výrobe produktov</i>
<i>samostatnosť pri plnení pracovných úloh</i>
<i>schopnosť kreativity</i>
<i>organizovať a plánovať prácu</i>

Hodnotiaci štandard

Hodnotená spôsobilosť:		
charakterizovať reštaurovanie knižných väzieb		
popísať postup zhotovenia knižných dosiek		
Kritériá hodnotenia:	Metódy	Nástroje

	hodnotenia	hodnotenia
charakterizovať základné princípy reštaurovania knižných väzieb a polygrafických výrobkov.	ústna metóda	rozhovor
definovať postup zhotovenia knižných dosiek	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Vymenuje možné spôsoby reštaurovania (opravy) knižného bloku a knižných dosiek.		
Správne popíše aspoň tri spôsoby reštaurovania (opravy) polygrafického výrobku z piatich (pokrčený list v bloku, čistenie listu v bloku, oprava knižných dosiek, oprava knižného bloku šitého, oprava knižného bloku lepeného).		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať základy typografických pravidiel aplikovať typografické pravidla		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
vyhľadať chyby v texte, ktoré sú v rozpore Typografickými pravidlami	písomná metóda	písomná úloha
definovať typografické pravidla	ústna metóda	rozhovor
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Správne vyznačí aspoň 8 typografických chýb z 10 typografických chýb.		
Hodnotená spôsobilosť:		
vysvetliť skladanie papiera na jeden lom, dva lomy a tri lomy preukázať zručnosti pracovať s papierom (skladanie hárku papiera, znášanie zložiek, počítanie papiera)		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
poskladať hárkok papiera na jeden, dva a tri lomy	praktické skúšanie	praktické predvedenie
aplikovať manuálnu zručnosť pri skladaní hárku.	praktické skúšanie	praktické predvedenie
na predložených vzorkách a na základe zadania preukázať zručnosti pracovať s papierom	praktické skúšanie	praktické cvičenie
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Bezchybne poskladá hárkok papiera na jeden, dva a tri lomy. Poskladané hárky nesmú vykazovať kvalitatívne chyby (nepresné skladanie - register, nepresný lom - neporušenosť lomu). Správne použije knihárské pomôcky pri skladaní (knihársku kostku a knihársky nôž).		
Hodnotená spôsobilosť:		
charakterizovať princípy spracovania knižného bloku v závislosti od druhu väzby		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
popísať zhotovenie mäkkej väzby V1 na striešku, mäkkej lepenej väzby V2, tuhej šitej väzby V8. Vymenovať základné rozdelenie väzieb.	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
prejaviť samostatnosť pri popise výroby produktov	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Popíše správne aspoň dva spôsoby zhotovenia knižného bloku z troch typov väzieb: 1. mäkkej väzbe V1 na striešku 2. mäkkej lepenej väzbe V2 3. tuhej šitej väzbe V8		
Hodnotená spôsobilosť:		
vysvetliť vyradenie strán na knihárskom hárku		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
vyradiť 16 strán - popísal základné princípy vyradenia strán.	písomná metóda	písomná úloha
prejaviť samostatnosť pri plnení pracovných úloh	písomná metóda	písomná úloha

Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Bezchybne vyradí 16 strán na hárok - žiadna chyba.		
Hodnotená spôsobilosť:		
opísať výzdobné techniky polygrafických výrobkov - kníh (sleporazba, intarzia, aplikácia, plastika, rezba a tepanie, zlatá razba, orieзка)		
aplikovať výzdobné techniky na knižné dosky		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
vykonať výzdobné techniky sleporazba, intarzia, aplikácia, plastika, rezba a tepanie, zlatej razby, zlatej alebo farebnej orieзка	praktické skúšanie	praktické predvedenie
prejaviť sa samostatnosťou pri výrobe produktov	praktické skúšanie	praktické cvičenie
predviesť aplikovanie výzdobné techniky na knižné dosky na základe zadania	praktické skúšanie	praktické cvičenie
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Prakticky predvedie postup prác výzdobnej techniky: sleporazba, intarzia, aplikácia, plastika, rezba a tepanie, zlatej razby, zlatej alebo farebnej orieзка. Pripraví si potrebný knihársky materiál a knihárske nástroje. Vytvorí tri produkty pomocou vybranej výzdobnej techniky.		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať plošnú hmotnosť papierov		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
rozdeliť papiere podľa plošnej hmotnosti na papiere, kartóny a lepenky.	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Definuje plošnú hmotnosť v g/m ² pre papiere. Definuje plošnú hmotnosť v g/m ² pre kartóny. Definuje plošnú hmotnosť v g/m ² pre lepenky.		
Správne definuje plošnú hmotnosť pre všetky tri základné druhy polygrafických materiálov, teda pre papier, kartón a lepenky.		
Hodnotená spôsobilosť:		
zhotoviť knižné dosky		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
zhotoviť knižné dosky pre tuhú väzbu s využitím knižných prírezov, chrbátika, knihárskeho plátna	praktické skúšanie	výrobok
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
zhotoviť knižné dosky pre tuhú väzbu za pomoci knižných prírezov, chrbátika a knihárskeho plátna. Správne odsadiť prírezy od chrbátika, správne zahnúť knihárske plátno na prírezoch. Nalepiť knihárske plátno bez zjavných chýb (faldenie, zatečenie lepidla ...).		
Hodnotená spôsobilosť:		
opraviť poškodené knižné väzby		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
opraviť poškodenú knižnú väzbu	praktické skúšanie	praktické predvedenie
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Správne opraví znečistenú stránku knižného bloku. Vyrovná pokrčený list knižného bloku. Popíše pracovný postup zavesenia knižného bloku do knižných dosák pri tuhej väzbe, pričom používa správne odbornú terminológiu.		
Hodnotená spôsobilosť:		
opísať rôzne druhy znášania papiera (listov/hárkov)		

Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>zvoliť správny postup pri znášaní papiera za sebou a do seba</i>	praktické skúšanie	praktické predvedenie
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Správne vykoná znášanie hárkov alebo zložiek papiera za sebou a do seba. Vie definovať rozdiel pri znášaní papiera za sebou a do seba (listy-hárky papiera a zložky papiera).		
Hodnotená spôsobilosť:		
určiť rozdelenie knižárskych materiálov podľa ich využitia v polygrafickom výrobku		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>rozdeliť knižárske materiály podľa klasifikácie na jednicový materiál a režijný materiál</i>	ústna metóda	vymenovanie
<i>prejaviť samostatnosť pri plnení pracovných úloh</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Správne priradí aspoň 60 % z predložených knižárskych materiálov k jednicovým a režijným materiálom.		
Hodnotená spôsobilosť:		
opísať princípy a využitie knižárskych strojov pri spracovaní výrobkov (rezací stroj, skladací stroj, znášací stroj, niťošíjací stroj, doskovací stroj, zlatiaci lis a drážkovací stroj)		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať využitie rezacieho stroja (jednonožového, trojnožového), skladacieho stroja, znášacieho stroja, niťošíjacieho stroja, doskovacieho stroja, zlatiaceho lisu a drážkovacieho stroja pri dokončovacom spracovaní v polygrafickej výrobe.</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Popíše využitie (na čo sú určené) aspoň 80 % strojov v dokončovacom spracovaní: rezací stroj (jednonožový, trojnožový), skladací stroj, znášací stroj, niťošíjací stroj, doskovací stroj, zlatiaci lis a drážkovací stroj.		
Hodnotená spôsobilosť:		
opísať Smernicu pre dokončujúce spracovanie v polygrafickom priemysle (ZPnS 2013)		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať hlavné časti Smernice pre dokončujúce spracovanie. Vykonať simulovanú prebierku tovaru pri využití príkladu uvedeného v Smernici.</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
<i>aplikovať organizovanie a plánovanie práce</i>	ústna metóda	ústna odpoveď s vysvetlením
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Bezchybne rozdelí Smernicu pre dokončujúce spracovanie na jej jednotlivé časti. Bez chyby vykoná simulovanú prebierku tovaru s použitím príkladu uvedeného v Smernici a správne vysvetlí postup pri kvalitatívnej prebierke tovaru.		
Hodnotená spôsobilosť:		
klasifikovať rozdelenie knižných väzieb podľa ON 88 37 50		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
<i>popísať rozdelenie normy ON 88 37 50 knižné väzby a jej častí podľa druhu knižnej väzby</i>	ústna metóda	ústna odpoveď
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Určenie aspoň 60 % správnych odpovedí na členenie ON 88 37 50 podľa druhu knižnej väzby.		
Hodnotená spôsobilosť:		
definovať pravidlá OBP a PO		
Kritériá hodnotenia:	Metódy	Nástroje

	hodnotenia	hodnotenia
preukázať potrebné znalosti z BOZP	písomná metóda	test
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Správne odpovie minimálne na 60% otázok z testu.		
Hodnotená spôsobilosť:		
zhotovenie knižného bloku (šitá väzba)		
Kritériá hodnotenia:	Metódy hodnotenia	Nástroje hodnotenia
zhotoviť knižný blok šitím	praktické skúšanie	praktické predvedenie
Podmienky úspešného vykonania skúšky:		
Zhotovil šitý knižný blok pri zachovaní sledu operácií:		
skladanie hárkov, znášanie hárkov, šitie hárkov (ručné), orezanie knižného bloku		

Organizačné a metodické pokyny

Metodické pokyny:
• Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a 18 • Skúšku bude tvoriť teoretická časť a praktická časť. • Každý skúšaný musí absolvovať teoretickú aj praktickú časť skúšky • Teoretická časť môže pozostávať z ústnej alebo písomnej odpovede v závislosti od charakteru vykonávanej činnosti, na ktorej výkon sa overuje dosiahnutá spôsobilosť. • Praktická časť pozostáva z výroby alebo úpravy konkrétneho výrobku alebo z popisu operácii na výrobu konkrétneho výrobku, poprípade simulácie zhotovenia výrobku alebo vykonania danej operácie (zlatá orieзка ...) • Podmienkou získania kvalifikácie je ukončené minimálne SŠ vzdelanie.
Pokyny na realizáciu skúšky:
• Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a 18 • Skúšku bude tvoriť teoretická časť a praktická časť v závislosti od charakteru pracovnej činnosti, na ktorej výkon sa overuje dosiahnutá odborná spôsobilosť a ktorá je určená hodnotiacim štandardom. • Skúšaný/á si vytiahne otázku z pripravených skúšobných tém (teoretická a praktická časť skúšky) • K samotnej skúške, jej teoretickej časti bude pripravený požadovaný knihársky materiál a knihárske nástroje. • Na prípravu odpovede teoretickej časti má skúšaný 15 minút • Skúšaný si pripraví odpoveď v poznámkach alebo ako súvislý text na označenom hárku (hárkoch) papiera, ktoré môže pri ústnej odpovedi použiť • Skúšajúci môžu počas odpovede dávať doplňujúce otázky k danej téme • K praktickej skúške si skúšaný pripraví potrebný materiál a nástroje • K praktickej skúške budú k dispozícii jednocelové knihárske stroje • Praktická skúška sa môže vykonať buď zhotovením výrobku, úpravou / opravou výrobku alebo popisom jednotlivých technologických úkonov pričom sa popíšu aj použité materiály a nástroje (stroje) •
Proces hodnotenia:
• Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a 18 • Účastník/čka záverečnej skúšky, ktorej predmetom bude overenie vedomostných a praktických kompetencií, bude na začiatku skúšky poučený o bezpečnosti pri práci. • Záverečná skúška bude pozostávať z ústnej časti, písomnej časti a praktickej časti – predvedenie praktických zručností a takto bude aj samostatne hodnotená. • Pri ústnej odpovedi sa dbá na dodržanie technologických postupov, správny popis činností, nástrojov a

strojov knižarskeho spracovania. Dbá sa na to, aby skúšaný používal správne názvoslovie - terminológiu, pričom môže ako doplnok použiť aj "hantírkový" výraz. Taktiež sa hodnotí verbálny prejav (suverenita, plynulosť ...)

- Pri písomnej odpovedi sa hodnotí správnosť vykonania danej úlohy (napr. vyradenie strán, korektúra ...)
- Pri praktickej časti sa hodnotí kvalita zhotoveného výrobku, vykonanie danej operácie alebo úkonu, poprípade správna simulácia pracovných postupov

Výsledné hodnotenie:

- Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a 18
- Kritériom úspešného zvládnutia skúšky pri teoretických vedomostiach je 60% úspešnosť odpovedí, pri nižšej úspešnosti účastník/čka skúšku opakuje. Termín opakovanej skúšky sa dohodne osobitne.
- Kritériom úspešného zvládnutia skúšky pri praktických vedomostiach je zhotovenie požadovaného výrobku, vykonanie požadovanej operácie alebo popísanie postupu operácie alebo zhotovenie výrobku na skúšajúcim požadovanej úrovni, praktických vedomostí a zručností ako aj správne použitie nástrojov a strojov, dodržiavanie bezpečnostných predpisov a správne používanie názvoslovia.

Zloženie skúšobnej komisie:

Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a 18

Skúšobná komisia bude pozostávať zo:

- skúšajúceho (skúšajúcich) kompetentného vykonávať skúšky v danom odbore
- zástupcu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (regionálna štruktúra)
- zástupcu zamestnávateľskej organizácie za polygrafický priemysel
- zástupcu vzdelávacej inštitúcie z daného doboru

Minimálny počet skúšajúcich je dva a to: jeden skúšajúci kompetentný vykonať skúšku v danom odbore a jeden zástupca buď Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory alebo zástupca Stavovskej organizácie zastupujúcej polygrafický priemysel (zväz zamestnávateľov). Počet prítomných skúšajúcich závisí od povahy vykonávanej skúšky.

Požiadavky na odbornú spôsobilosť skúšajúceho:

- Zákon 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 17 a 18
- Skúšajúci musí mať vzdelanie z daného odboru a minimálne 5 rokov praxe. Doporučuje sa aj pedagogické minimum.
- Zástupca SOPK a zástupca zamestnávateľov musia mať poverenie danej organizácie.
- Zástupca vzdelávacej inštitúcie musí mať poverenie vydané zamestnávateľom, pričom vzdelávacia inštitúcia musí vzdelávať v danom odbore pre ktorý poverila svojho zástupcu, aby sa zúčastnil skúšky.
-
- V súlade s aktuálnym znením vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 437/2009 Z. z. ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v znení neskorších predpisov.

Materiálne a technické podmienky skúšky:

- **Pre vykonanie teoretickej časti bude zabezpečená:**

- miestnosť (dielňa) určená pre vykonanie skúšky
- pracovný stôl (lavica) a stolička
- označené papiere pre prípravu a poznámky skúšaného
- písacie potreby
- vzorky knižárskych výrobkov
- knižárske náradie a knižársky materiál
- odborná literatúra z odboru
- ON 88 37 50 Knižné väzby
- Smernica pre dokončujúce spracovanie v polygrafickom priemysle (ZPnS 2013)

• **Pre vykonanie praktickej časti bude zabezpečená:**

- miestnosť (dielňa) určená pre vykonanie skúšky
- pracovný stôl (lavica) a stolička
- knižárske materiály
- knižárske náradie
- knižárske zariadenia (opcia) pre dané operácie
- pomôcky, nákresy, schémy knižárskych strojov
- vzorky hotových knižárskych výrobkov
- odborná literatúra z odboru
- ON 88 37 50 Knižné väzby
- Smernica pre dokončujúce spracovanie v polygrafickom priemysle (ZPnS 2013)
- lekárnička

Kartu kvalifikácie schválila Národná rada pre vzdelávanie a kvalifikáciu dňa:	2.10.2015
Platnosť karty kvalifikácie od:	2.10.2015